

og fine reproduktioner i farver af prospekter fra havnen. For brugere, som ikke behersker det portugisiske sprog, er der udarbejdet fyldige resuméer på engelsk og fransk.

Man bør takke Lisboa for denne fornemme gave til europæisk kulturforskning.

Niels Nielsen.

Nine Glacier Maps. American Geographical Society Special Publication No. 34. Northwestern North America. 1:10.000, med tekst. 1960. Pris 3 \$.

Som et bidrag til det internationale geofysiske år påtog American Geographical Society sig at organisere kortlægning i stor målestok af en række særligt udvalgte gletschere i nordvestlige USA og Alaska. Kortene skulle tjene som grundlag for gennem senere genmåling at foretage studier over disse gletscheres størrelsesvariationer, særlig i relation til de meteorologiske faktorer. Alle de udvalgte gletschere er forholdsvis små, kun 5–8 km lange og gennemgående af en meget simpel form. Da man ikke i forvejen havde ordentlige kort over disse gletschere, måtte kortlægningen gennemføres som en detailkortlægning, der blev foretaget dels ved hjælp af terrestrisk fotogrammetri og dels ved luftfotografering.

Den her foreliggende publikation rummer 9 kort i målestok 1:10.000 samt en beskrivelse af, hvorledes kortlægningen fandt sted. Kortene rummer konturlinier på isen for hver 5 m højdedifferens og 25 m ækvidistancer udenfor gletscherne. Med forskellige blå farver er angivet forekomsten af is, firn og temporære snefelter. Kortene er godt trykt og står klart, de vil være et nyttigt referensgrundlag for fremtidige undersøgelser.

Børge Fristrup.

Hermann Reich: Grundlagen der angewandten Geophysik für Geologen.

Akademische Verlagsgesellschaft Geest & Portig K.—G. Leipzig 1960. 17 × 23,5 cm. 236 sider, 112 tekstfigurer. DM 26,—.

Geofysiske målemetoder er i vore dage et vigtigt hjælpemiddel for geologerne ved opsporing af mineralske råstoffer. Den her foreliggende bog giver en gennemgang først af mineralernes og bjergarternes fysiske egenskaber; derefter gennemgås de forskellige målemetoder for tyngdekraften, jordmagnetismen, elektriske strømfelter, seismiske målinger etc., og endelig gennemgås disse målingers anvendelse på geologiske problemer.

Kaj Hansen.

Erhard Köster: Mechanische Gesteins- und Bodenanalyse. Leitfaden der Granulometrie und Morphometrie. Carl Hanser Verlag, München 1960.

15 × 22 cm. 171 sider, 38 tekstfigurer. DM 24,—.

Denne lille bog, der i omfang og indhold er en afløser af den forlængst udsolgte Gessner: Die Schlämmanalyse, fra 1931, henvender sig ikke blot til geologer, men også til ingeniører og jordbundsforskere, der arbejder med kornstørrelsesanalyser. Den gennemgår de vigtigste analysemetoder og afbildningsformer. Stoffets fordeling er noget ujævn. Der bruges hele 24 sider til tabeller med de mange forskellige inddelingssystemer, hvilket må betragtes som uforholdsmæssigt meget. Til gengæld savner man helt

afbildninger af selv de almindeligste apparater til analyse af de finkornede fraktioner. Selv om bogen nok kan anbefales, kommer den dog ikke på højde med Krumbein og Pettijohns *Manual of Sedimentary Petrography* og kan ikke erstatte den.

Kaj Hansen.

G. Viète, O. Wagenbreth, R. Hunger und H. Reichert: Geologie I. Allgemeine Geologie I. Bergakademie Freiberg. Fernstudium 1960. 17 × 23 cm. 692 sider, 310 fig. i teksten. DM 25,—.

Bogen er inddelt i 5 forelæsningsrækker beregnet for bjergværksingeniører og omfatter ikke blot de eksogene geologiske processer, men også så meget jordbundslære og geofysik, som denne ingeniørretning har brug for. I den geologiske del er da også de afsnit, der danner forudsætningen for de mineralske råstoffers opståen, fyldigst behandlet, d. v. s. forvittringsprocesserne og sedimentationen, medens andre afsnit som havets geologi og glacialgeologien får en noget kortere behandling. Bogen er let læselig, og teksten underbygges af overordentlig instruktive illustrationer både i form af diagrammer og fotografier.

Kaj Hansen.

P. Dorn: Geologie von Mitteleuropa. 2. Aufl. E. Schweizerbart'sche Verlagsbuchhandlung. Stuttgart 1960. 16 × 24 cm. 488 sider, 126 tekstfigurer, 19 tavler og 11 tabeller. DM 64,—.

Den i 1959 afdøde professor Paul Dorns forelæsninger ved Den tekniske Højskole i Braunschweig er en meget fyldig fremstilling af Mellemeuropas geologiske struktur og paleogeografiske udviklingshistorie. Den er delt op i flere regionale områder, der spænder fra Danmark i nord til Alperne i syd og fra Polen og Bøhmen i øst til Rhinlandet og Ems i vest. Den er først og fremmest en hånd- og lærebog, men med sin klare og let læselige form er den også velegnet for andre, der søger oplysning om de geologiske forhold inden for bogens område.

Kaj Hansen.

Maurice Gignoux: Géologie stratigraphique. 5. udg. Masson & Cie, Paris 1960. 18 × 24,5 cm. 759 sider, 155 tekstfigurer. 62 NF.

Stratigrafien er studiet af jordskorpens lag, jordarternes rækkefølge og geografiske udbredelse. Ud fra dette synspunkt indleder Gignoux sin bog med et meget instruktivt kapitel om sedimentationen under forskellige geografiske forhold, og i hele resten af gennemgangen af de enkelte jordperioder er det faciesfordelingen og de paleogeografiske forhold, på hvilke hovedvægten er lagt. Fyldigst er naturligvis Frankrig og det franske Nordafrika behandlet, men også Mellemeuropa og De Britiske Øer samt Middelhavslandene er behandlet tilfredsstillende, hvorimod de skandinaviske lande gennemgås mere flygtigt.

Kaj Hansen.

Carl O. Dunbar: Historical Geology. 2. udg. John Wiley & Sons, Inc. New York 1960. 19,5 × 26 cm. 500 sider, 400 fig. + nogle unummererede figurer. 7,95 \$.

Bogen udkom oprindeligt i 1915 som 2. del af Pirson and Schuckert: *Textbook of Geology*, en ikke særlig omfangrig, men for sin tid fremragende lærebog. Nye udgaver kom i 1924, 1931 og 1941 nu med Dunbar som